

Izhaja vsak ponedeljek
in četrtek zvečer.

Stane za celo leto 15 L.,
za pol leta 8 L., za četrt
leta 4 L. Za inozemstvo
celo leto 20 L.

Na naročila brez
dopisane naročnine se
ne oziramo.

Odgovorni urednik:
RIHARD OREL.

GORIŠKA STRAŽA

Številka 101.

V Gorici, v četrtek 27. decembra 1923.

Letnik VI.

Nefrankirana bisma se
ne sprejemajo. Oglaš
se računajo po dogovo
ru in se plačajo vnaprej
bist. izdaja konsorci
„GORIŠKE STRAŽE“
Tisk. S. Spazzal
v Trstu.
Uprava in Uredništvo:
ulica Mameli 6.
(prej Scuole).

Gospodom v premišljevanje!

V današnji «Goriški Straži» poročamo, da je «Gazzetta di Venezia» vzdignila velikanski krik, ker je ogrožen na severni obali Afrike šolski pouk italijanskih otrok v materinem jeziku. V deželi Tunis je izšel namreč odlok, ki prepoveduje Italijanom ustanavljanje novih italijanskih šol. Dosedanje šole si lahko obdržijo, novih ne smejo odvarjati.

«Gazzetta di Venezia» se trese ogorčenja in pravi, da so ti francoski načrti blazni. «Gre za raznarodovanje, ki se vrši po načrtu, z zahrbtno zvičajnostjo, dan na dan in z naravnost strašnimi posledicami za italijanske otroke. Taka politika prizadeva Italijanom »krute bolečine».

Da so italijanski starši prisiljeni, posiljati svoje otroke v tuje šole, je za «Gazzetta di Venezia» nekaj groznega. «Večje žrtve si ni mogoče misliti.»

Italijani vidijo v tej francoski politiki smrtni udarec proti italijanskemu prebivalstvu v Tunisu. «Škoda je nepreračunljiva in se množi vedno bolj in se bo še množila, če se ne ustavimo na tem prepadu.» Šalski odlok hoče vničiti italijansko ljudstvo, ker zastruplja bodoče robove, od katerih živi in s katerimi se prenavlja italijanski narod.

Gotovo ga ni Italijana v državi, ki bi se ne strinjal z besedami «Gazzette di Venezia». Vse stranke in vse struje, katoličani in frimasoni, možki in ženske, vsem bije srce za italijanske starše v daljnem Tunisu.

Mi Vas vprašamo:

Ali se zavedate, da živi v mejah italijanske države slovensko in hrvaško ljudstvo, ki trpi se večjo krivico? Ali se zavedate, da vničuje Gentilejev zakon Hrvatov in Slovencev v Italiji vse ljudske šole z materinim učnim jezikom? Mislite, da to Slovencev ne prizadeva krutih bolečin? Slovenski starši tudi nimajo kamna v prsih, da bi prenašali raznarodovanje otrok, ki so jih sami rodili in so njihova last. Zakaj bi oni ne trdili, da se vrši nad slovenskim rodov raznarodovanje po načrtu, z zahrbtno zvičajnostjo, dan na dan in s strašnimi posledicami za slovenske otroke? Ali ni tudi to, kar se dela z nami, zastrupljanje našega potomstva?

Gospodje bodite pravični in nepristranski! Ali ima «Gazzetta di Venezia» prav ali pa nima prav! Hoteli bi videti le enega Italijana, ki bi si upal trditi, da dela «Gazzetta di Venezia» Francozom krivico. Ni ga takega moža v celni Italiji. Le pokažite nam ga, če morete! Ali bi se upal dvigniti morda minister Gentile proti «Gazzetti di Venezia»? Ne! Ne! Niti on, niti Federzoni, noben član vlade in noben prefekt P. senti, ne gospod Nicolotti in ne gospod Caprara bi si tega ne upali storiti. Zaskaj vsi, prav vsi so prepričani v dno srca, da je pravica na strani italijanskih staršev in ne na strani Francozov. Bodite torej dosledni in priznajte, da velja ista pravica tudi za nas Slovence!

Pravica je enaka v Afriki, je enaka pri nas, je ena in nespremenljiva v vseh deželah in narodih na svetu.

Preden po nas udarite, spomnite se svojih bratov v Tunisu, nanje se ozrite, ko obsojate proteste slovenskih staršev, nanje mislite, ko napadate «Goriško Stražo».

Kaj se godi po svetu?

Težka nevarnost preti Italijanom v Tunisu.

Na severni obali Afrike se nahaja dežela Tunis, ki je že nad 40 let pod oblastjo Francozov. V to deželo se je naselilo precej Italijanov, in sicer jih prebiva tam nič manj ko 120.000. Za te vseljence se Italija močno zanima in njena prva skrb je, da se Italijani v Tunisu ne potujčijo.

Vsaka nesreča, ki zadene njihove brate na afrikanški obali, silno zabolijo in razburi Italijane v domovini.

Tako čitamo v «Gazzetti di Venezia», da preti italijanskemu prebivalstvu v Tunisu strašna nevarnost. «Bolj groznih stvari» — pravi list — «si človek skoro ne more predstavljati. Ko na to mislimo, ne moremo niti verjeti, da je res; tak je bil vedno vtis zdravih možgan, ko so se izvrševali blazni načrti.»

Kaj se je vendar zgodilo italijanskemu prebivalstvu v severni Afriki, kakšni so blazni sklepi in načrti, ki ga ogrožajo? Francoska vlada hoče prisiliti italijanske priseljence, da sprejmejo francosko državljanstvo. Vse osebe, rojene od staršev, ki so se rodili v Tunisu, postanejo po zakonu francoski podaniki. Italijani morajo torej sprejeti francosko državljanstvo.

Italijanske šole ogrožene.

Poleg tega načrta grozijo pa italijanskemu prebivalstvu v Tunisu še hujše stvari. Ne gre samo za načrt, ampak za žalostno resničnost, ki se že izvaja in «nam prizadeva» — pravi list — «že mnogo časa krute bolečine». «Mnogim Italijanom v Tunisu je danes zabranjeno vzgojiti svoje otroke v italijanskih šolah. Gre za pravo raznarodovanje, ki se vrši po načrtu, z zahrbtno zvičajnostjo, dan na dan, z najbolj strašnimi posledicami.»

Kaj se je vendar pripetilo? Ali je izšel v severni Afriki francoski zakon Gentile, ki je prepovedal in vničil vse italijanske šole? Ne! Italijanske šole niso prepovedane, noben zakon jih ni zatrl; pač pa je izšla odredba, ki ne dovoljuje ustanavljati novih italijanskih šol.

Šole, ki so že ustanovljene, ostanejo, novih nič več! Tako se glasi odredba.

«Večje žrtve si ni mogoče misliti!»

«Lahko je trditi», — pravi list — «da italijanske šole niso prepovedane.» «Toda italijanskih šol je pre malo in ker Italijani ne smejo ustanavljati novih, je človek prisiljen, pošiljati otroke v francoske šole, kjer ni samo popolnoma izrinjen naš jezik, ampak se v njih zatira in iztreblja italijanska zgodovina, italijansko slovo in italijanski zemljepis. Večje žrtve si ni mogoče misliti.»

Tako piše «Gazzetta di Venezia» in njena risava je upravičena. Toda mi se vprašamo: Kako se godi Slovencev in Hrvatov, svobodnim državljanom Italije? Ali so pustili nam vse dosedanje slovenske in hrvaške šole in prepovedali samo ustanavljanje novih? Ali so tudi nas udarili s tako «blaznim» odlokom kakor Italijani?

jane v severni Afriki? Na kolenih bi Boga hvalili, ko bi nam bili naložili samo tako žrtev! Pomislite le, kako bi naše ljudstvo vzklikalo veselja, ko bi se raztegnil krivični francoski odlok iz severne Afrike v našo pokrajino.

Le udarite nas s takim odlokom!

Vse slovenske in hrvaške ljudske šole, ki smo jih imeli pred vojno, bi se zopet otvorile, odprlo bi se v Gorici slov. žensko in moško učiteljske, oživela bi v Gorici slovenska gimnazija, v Šolskem domu, v S. Gregorčičevem domu, v Novem domu, v Malem domu bi se odprle slovenske ljudske šole in slovenski otroci bi čez noč napolnili štiri šolska poslopja v Gorici.

Nočemo govoriti o obrtno-nadaljevalni in gospodinjki šoli v Gorici, ne maramo omeniti slov. realke v Idriji, ne slovenskega šolstva v Trstu, ne nešteti slovenskih šol na Goriškem, na Krasu, na Notranjskem, ne hrvaških in slovenskih ljudskih in srednjih šol v Istri. Kakšno življenje, kakšno veselo žuborenje bi šlo preko primorske pokrajine.

Toda naše ljudstvo ni tako srečno, da bi ga vladajoči oblastniki udarili s tako krivičnim odlokom. Pri nas severni obali Afrike. Pri nas je izšel zakon Gentile, ki hoče zatreti kratko malo vse slovenske in hrvaške ljudske šole. Torej vse, prav vse do korenin! Kaj bi govorili, mi reveži, o novih šolah!

Ako pravi «Gazzetta di Venezia», da so francoski načrti v Tunisu blazni, kaj bi morali reči mi o Gentilejevem šolskem zakonu?

Zastrupljanje otrok.

Odlok, ki vsiljuje Italijanom francosko državljanstvo, hoče »izruvati drevo s koreninami in pomeniti bi moral smrt za italijansko prebivalstvo». Toda ker ni »mogoče in ni lahko poslati z enim udarcem v smrt velike narodne skupine, ki se ne pušči tlačiti, so namerili najprej udarec proti solam v materinem jeziku: »pokvariti je treba najbolj nežno brstje drevesa, zastrupiti peresa, ki dajejo drevesu življenje.»

Kdor jemlje otrokom pouk v materinem jeziku jih torej duševno zastruplja in vničuje s tem narod, kateremu otroci pripadajo.

Klic na pomoč!

«Mi si ne moremo pomagati» — vpije «Gazzetta di Venezia» — «škoda pa je nepreračunljiva in se množi vedno bolj in se bo še množila, če se ne ustavimo ob prepadu.»

Kaj naj rečemo mi na to? Mi pravimo: Klic Italijanov iz Tunisa je upravičen! Nihče nima pravice, odrekati italijanskim otrokom pouka v materinščini. Ali ni Bog ustvaril Italijanov ravnotako kakor Francoze?

Toda kar velja za Francoze in Italijane, velja tudi za Slovence. Besede, ki jih je napisala «Gazzetta di Venezia», veljajo v polnem obsegu in do pičice tudi za naše ubogo ljudstvo.

Gospodom oblastnikom priporočamo, naj jih zopet in zopet prebirajo

in studirajo toliko časa, da jih bodo znali na pamet.

Kaj se godi v Jugoslaviji?

V noči od 16. na 17. decembra je bil Belgrad priča čudnega dogodka. Okoli 11. ure zvečer je izšel na belgrajsko vojaštvo od mestnega poveljnika alarm in v hipu so bile ulice zastražene po vojaštvu. Nočni šetalci so videli, kako korakajo oboroženi oddelki po glavnih ulicah proti ministrstvu in opolnoči so bila že vsa javna poslopja zasedena po vojaštvu. Meščani so gledali začudeno, kaj to pomeni. Šele drugi dan se je stvar nekoliko razjasnila. Vladni listi so priobčili vest, da je vlada morala podvzeti take vojaške ukrepe, ker je pretil baje državni udar. Pašič je izvedel pravočasno za načrt revolucionarjev in jih prehitel. S tem da je dal zasesti javna poslopja, je vničil prevrat že v poskusu.

Pašičeva igra?

Opozicijski listi, posebno demokratsko časopisje trdi, da ni grozil državi noben prevrat, temveč da je bil vojaški alarm maslo gospoda Pašiča. Stari lisjak ima baje namen udariti s strogimi naredbami svoje politične nasprotnike in ker mora imeti zato poseben vzrok, si je — kakor pravijo nasprotniki — izmislil prevrat, ki naj upraviči stroge ukrepe proti opoziciji. Če je država v nevarnosti, kdo bi zameril Pašiču, da je-li nočni dogodek igra Pašiceva, se bo kmalu izkazalo. Zakaj nemože je, da bi se revolucionarna organizacija mogla prikriti, ako je Pašič že tako dobro poučen o njenih načrtih, da jo z vojaštvom prehitel. Ako se je prevrat res pripravljaval, bodo prevratniki odkriti, drugače bomo morali verjeti, da je Pašič »z nočno revolucijo« izigral opozicijo.

Ideja avtonomije se krepi.

Da se bje v Jugoslaviji med strankami oster boj za avtonomijo in centralizem, smo v «Goriški Straži» že ponovno poudarili. Glavni zagovorniki centralizma so radikalci, socialisti, predvsem pa demokrati. Saj so radikalci in demokratje ustvarili današnjo Vidovdansko ustavo, proti kateri se bori avtonomistična opozicija. Tik pred božičem se je pa zgodila v vprašanju avtonomije v strankarskem življenju Jugoslavije značilna sprememba. Demokratska stranka, ena glavnih zagovornic centralizma, je spremenila svoje programatično stališče in se približala avtomobilistom. Tik pred zaključkom parlamenta je imel namreč klub demokratskih poslancev sejo in na njej je predložil Voja Marinkovič nov načrt o ureditvi države. V svojem načrtu je zahteval spremembo današnjega centralizma in več avtonomije za občine in dežele.

Predlog Marinkovičev je dobil večino in tako je zmagala njegova struja nad strogo centralistično, kateri načeljuje Svetozar Pribičević.

Svetozar Pribičević izstopil iz glavnega odbora Demokratske stranke.

Pribičević, ki je odločno centralistnega prepričanja, je delal na vso moč, da bi vrgel avtonomistično pobarvan načrt Marinkovičev. Preden je prišlo do glasovanja, torej že te-

DNEVNE VESTI

daj ko je Marinkovič svoj načrt pripravljaj, je Pribečevič izstopil iz glavnega odbora Demokratske stranke. S tem je hotel vzbuditi v stranki razburjenje in izpodkopati avtonomistično smer Marinkoviča. Pribečeviča izstopa stranka sicer ni sprejela, ampak mu izrekla zaupanje, toda Marinkovič se je kljub temu uveljavil in njegov predlog je zmagal.

To pomeni, da zgubljajo strogi centralizem svojo moč celo v centralističnih strankah in se ideja avtonomije širi.

Zakaj so spremenili demokratje program?

Demokratje so se približali ideji avtonomije iz dveh razlogov: prvič je centralizem zgubil svojo moč med ljudstvom, drugič hočejo ustvariti demokratje z ostalimi strankami v parlamentu veliko opozicijsko zvezo. Proti Pašiču bi radi nastopili z združeno močjo vse opozicije. Zveza med centralističnimi demokrati in avtonomističnimi ljudovci ter muslimani pa je nemogoča. Preveč je razlike v nazorih in programu. Da bi se razlika premostila, so demokratje opustili svoj strogi centralizem in tako se je idejno nasprotje med opozicijo precej zmanjšalo.

Podobni nazori bodo po mnenju demokratov zblížali demokrate, ljudovce, muslimane in zemljoradnike in opozicijska zveza postane lažje izvedljiva.

Če se bo opozicijski blok demokratom posrečil, je veliko vprašanje. Videli bomo to po božičnih počitnicah, ko se vrnejo poslanci v Belgrad. Poleg demokratov se potegujejo za Koroščevo in muslimansko skupino tudi radikalci. Dr. Korošec je imel razgovor z demokrati in radikalci in izjavljaj, da se njegova stranka priključi vsakomur, ki sprejme avtonomijo v program. Avtonomija je po parlamentu.

Iz tega vidimo, da ne gre pri teh razgovorih za kako kupčijo, temveč za važna programatična vprašanja.

Kako se bodo stvari razpletale, o tem bomo poročali.

Demokratska protifašistovska zveza.

Mussolini je izjavil, da je zasedanje parlamenta sicer zaključeno, toda poudaril je obenem, da se glede bodočih volitev ni še odločil. Ta izjava Mussolinijeva ni prav nič pomirila strank. Nasprotno: vsi se pripravljajo na nove volitve, kakor bi se imele vršiti v najkrajšem času. Volilna borba bo težavna, ker bo dobila najmočnejša stranka nič manj ko dve tretjini vseh poslancev in ostane za ostale stranke le malo mest na razpolago.

Majhne skupine sploh ne pridejo v poštev, ker jih volilni boj popolnoma zmelje. Edini izhod za šibke je ta, da se združijo v skupen nastop. In res opazujemo že tako gibanje v državi. Bivši ministrski predsednik Bonomi je napisal v listu «Azione» članek, kjer predlaga, naj se ustanovi za volitve «Demokratska zveza», ki naj stopi v boj proti fašistovski stranki. Za zvezo prihajajo v poštev reformisti, republikanci in nekatere liberalne skupine. Večje stranke se gotovo ne bodo priključile zvezi, zakaj stopile bodo v volilno borbo na lastno pest ali se bodo pa volitev vzdružale. Socialisti in komunisti se niso še odločili. Pač pa so se izjavili ljudovci, da pojdejo v boj z lastnim programom in se ne bodo vezali z nikomur.

„Goriška Straža“ stane za celo leto 1924. 15 lir, za pol leta 8 lir, za četrt leta 4 lire. Za inozemstvo celo leto 30 lir. Toliko ko v letu 1923.

Zastopniki «Političnega društva Edinosti» pri goriskem knezonadškofu.

Z ozirom na gonjo, ki divja proti goriskemu knezu in nadškofu dr. Frančišku Sedeju, je sklenil odbor «Političnega društva Edinosti v Gorici» odposlati k sivolasemu vladiki svoje zastopnike, da mu izrazijo v tem težkem boju popolno solidarnost slovenskega ljudstva. Dr. Besednjak, dr. Bitežnik in dr. Brajša so se javili v nadškofijski palači in bili brž sprejeti od Njegove Ekscelence. V imenu politične organizacije goriških Slovencev so mu izjavili, da stoji goriško ljudstvo trdno in zvesto ob strani svojemu knezonadškofu in bo vztrajalo pri njem z nemajno ljubeznijo. Čim bolj se zaganjajo sovražni napadi v sivolasega vladiko, tem bolj tesno in goreče se ga narod oklepa. Goriški knezonadškof je izpostavljen navalu nasprotnikov le zato, ker je slovenske krvi. Gonja proti cerkvenemu knezu pomeni pa obenem težak napad na svobodo in neodvisnost Katoliške cerkve. Želimo, da bi Vaša Ekscelenca ohranila moč in vztrajala pogumno do končne zmage.

Goriški knezonadškof se je zahvalil za izkazano simpatijo, nakar so mu odposlanci voščili vesele božične praznike in se poslovili.

Dvojni odposlanci.

Predsednik Mussolini je sprejel pred nedavnim časom dve odposlanstvi: slovenske fašiste in zastopnike Francozov, ki bivajo v mejah Italije. Francozom je rekel, da smejo rabiti svobodno svoj materin jezik in jim obljubil, da bo uredil njih sole tako, kakor odgovarja potrebam francoskega prebivalstva. In res rabijo Francozi materinsko v celotno pravico, govoriti v parlamentu francoski.

Slovenskim fašistom pa ni spregovoril Mussolini niti besede o slovenskem jeziku, niti besede o slovenskih šolah.

Kdor potuje v Avstrijo,

naj ve, da se s 1. januarja povišajo v Avstriji železniški tarifi.

Za doktorja gospodarskih in trgovskih ved

je bil povišan Alojzij Jasnič iz Vipolze, ki je študiral na trgovski visoki šoli v Trstu. Prijatelju Jasniču častitamo.

Izvoz vina v Avstrijo.

«Goriška Straža» je poročala, da je po trgovski pogodbi med Italijo in Avstrijo dovoljeno izvoziti v Avstrijo 50.000 hl vina iz novih pokrajin. Obenem smo pa tudi poudarili, da niso dovolili za prvi čas izvoza vseh 50.000 hl, ampak le dela tega vina.

Kakor čitamo, so se trentinski vinarji in trgovski zbornici v Boenu in Roveretu obrnili na rimsko vlado, naj posreduje, da se izvozi sedaj še preostanek dovoljenega vina, ker je vinska kriza v novih pokrajinah postala neznosna.

Posredovanje Trentincev pride v korist tudi Primorcem.

Nova vrsta brezposelnih.

S tem da je rimska vlada odpravila slov. srednjo solo v Idriji in jo prenesla v Videm, je velikemu številu naših dijakov onemogočeno vsako nadaljnje študiranje. Ubogi fantje so ostali na cesti in, kakor čujemo, so mnogi vložili prošnjo za podporo brezposelnim.

Vničene eksistence!

Goriški snop

je sklenil, da bo dal plakirati govor podprefekta Nicolottija, ki je povedal v Lipi, da stoji vlada trdno na stališču, da smo Slovenci enakopravni z Lahi. Gospod Nicolotti je dejal, da v tem smislu dela vlada, odkar je tu. Škoda le, da mu tega nihče ne veruje, niti bandelj niti peternel!

Slovo Pisentija.

Prefekt Pisenti je naslovil ob odstopu pozdravno pismo vsem občinam, fašistom in oblastvom dežele. Zahvalil se jim je za pomoč in jim želel vse najboljše.

Pristojno je, da se tudi mi od njega poslovimo. To storimo tem rajši, ker spada Pisenti brez dvoma med tiste osebe, ki ne bodo pozabljene v politični zgodovini goriških Slovencev. Bodoči zgodovinar bo poročal, da so goriški Slovenci zgubili leta 1923. slovenske šole, da je bil njihov jezik izgnan iz občinskih uradov, da je izšel odlok o dvojezičnosti slovenskega časopisja, da so se iz zdravega slovenskega ljudstva izločile nekatere podobe, kakor peternel, Obljubek, Vodopivec, da se je pričel boj proti goriškemu knezonadškofu itd. itd.

In pri vseh teh dogodkih je imel Pisenti svoj znatni delež, ki mu zagotavlja trajen spomin v naši povestnici. Če bi mič drugega ne bil storil prefekt Pisenti, ko izdal odlok o dvojezičnosti časopisov, bi že to zadostovalo, da ostane zapisan v knjigi naše politične zgodovine.

Z lahkim in veselim srcem se od njega poslovljamo.

Pogum in zvestoba

Mussolini je otvoril 24. decembra novi sedež svojega lista «Il Popolo d'Italia» v Milanu. Do fašistovske revolucije je bil namreč Mussolini časnikar. Pri otvoritvi je imel govor, v katerem je med drugim rekel:

«Treba je imeti veliko bogastvo duha, biti moramo bogati po svojem pogumu in svoji zvestobi. Jaz sem gotov, da bi našel poleg sebe še kakšnega Italijana, ki bi bil sposoben vreči od sebe življenje, da bi bil pripravljen ga tvegati vselej, kadar je potrebno.»

Torej pogum in zvestobo ceni Mussolini, ne pa breznačajnost in koristolovstvo!

Kaj pravite k temu, vi slovenski hlapci?

Le pogumno na plan!

«Era Nuova» (Nova Doba) je prinesla dolgo poročilo o zborovanju videmskih snoparjev in njihovih sklepov. Le na eno je pozabila: na resolucijo, ki so jo sklenili proti goriškemu knezonadškofu. Zakaj ste to izpustili? Ali se sramujete sklepa svoje stranke? Ali imate strah pred ljudstvom? Nič strahu, nič sramu, le na plan s sklepi lastne stranke!

Giuseppe peternel, Francesco Obljubek, bandelj in Andrea Vodopivec ne sramujte se nič, stopite lepo na plan, da bo ljudstvo videlo vašo podobo.

Vlada je preklicala odlok,

s katerim je bilo zaukazano nemškemu duhovnikom, da morajo poučevati otroke krščanski nauk v italijanskem jeziku. To se je zvršilo tik pred božičem.

Pri vladi je posredoval škof iz Brikse in neki italijanski senator.

Tirolski Nemci pri Mussoliniju.

Dne 23. decembra je sprejel Mussolini odposlanstvo tirolskih Nemcev, ki jih je vodil poslanec Tinzl. Prisotni so bili tudi nekateri nemški zupani ter predsednik nemških kmetijskih zvez. Odposlanci so predložili Mussoliniju celo vrsto zahtev, na katere je brž odgovarjal. Rekel je, da jih bo proučil z blagohotnostjo. Za slovo jim je rekel, naj pozdravijo prebivalstvo južnega Tirolskega.

Minister de Stefani

je obljubil dr. Caprari, da bo preštel zahteve Primorcev. Goričanov, da se črtajo vsi direktni davki do konca 1923. Obljub smo že polni!

Za izmenjavo denarja.

Dr. Caprara, peternel in Galeusig so bili v Rimu v zadevi izmenjave avstrijskih kron. Minister je obljubil, da pošlje zakladnega nadzornika v Videm in Gorico, da preštudira pereče vprašanje.

Boj proti materinemu jeziku se protipostavno poostruje!

Kakor je znano bralcem «Goriške Straže», je vničila Gentilejeva reforma poduk v materinem jeziku v vseh ljudskih šolah Slovencev, Hrvatov in Nemcev v Italiji, obenem je pa določila odlok, da se mora vršiti pouk v materinem jeziku v dodatnih urah.

Nekatera oblastva na južnem Tirolskem se tudi tega več ne držijo. V Boenu je šolsko oblastvo prepovedalo pouk nemščine tudi v dodatnih urah. Tako je iztrebljen materin jezik do korenin, vničen je do zadnjega ostanka.

Res krasna politika!

«Lega Nazionale» na delu.

Znano italijansko društvo za poitalijančevanje slovenske dece «Lega Nazionale» je pridno na delu. Priredila je za šolske otroke božičnice v Tolminu, Vipavi in Podgori. Posetili so jih tudi razni goriški dostojanstveniki. V Tolminu in Vipavi je bil med drugimi podprefekt Nicolotti.

Zares močno nas ljubijo in čislajo.

Nove določbe za kolkovanje razglednic.

Od 1. januarja 1924. dalje bodo veljale nastopne določbe: ako popišeš razglednico na sprednji in zadnji strani, boš plačal v okraju 15 vinarjev, za izven okraja 30 vinarjev. Ako popišeš samo prednjo stran razglednice, boš plačal za okraj in za izven okraja le 15 vinarjev.

Kolkovanje za tujino ostane nespremenjeno.

Izgledujmo se!

Svoječasno smo poročali, da se je obrnil Sturzov dnevnik «Il Popolo» na ljudstvo s prošnjo, naj mu pomaga. Koliko mislite, da je list do danes nabral? Božična številka «Popola» poroča, da je nabralih doslej 263.244 lir. Torej več ko četrt milijona lir. Koliko bi dali goriški Slovenci «Goriški Straži», če bi bila v tiski?

Strossmayerjev spomenik.

Velikemu hrvatskemu škofu Strossmayerju postavijo v Zagrebu spomenik. Zagrebška občina je darovala v ta namen 100.000 dinarjev. Škof Strossmayer spada med največje voditelje hrvatskega naroda.

Krški škof dr. Josip Srebrnič

je odpotoval pretekli četrtek iz Ljubljane na otok Krk, da nastopi svoje mesto. Našemu goriškemu rojaku želimo na sedežu škofa Mahničja najslajnejših uspehov.

Nov italijanski poslanik v Belgradu.

Dosedanji zastopnik Italije v Belgradu je odpoklican in na njegovo mesto je bil imenovan grof Pignatti-Morano, ki je poznavatelj Balkana. Pravijo, da pomeni imenovanje novega poslanika, tudi novo politiko med obema državama.

Spomenica jugoslovanske vlade.

Jugoslovanski listi poročajo, da pripravlja jugoslovanska vlada besedilo note, s katero hoče prijateljsko posredovati pri italijanski vladi na korist slov. narodnih manjšin v Italiji. «Opozorila se bo italijanska vlada na prijateljsko razmerje med obema državama, ki zahteva, da posveča ital. vlada več razumevanja upravičenim težnjam naših narodnih manjšin v Italiji.»

Širite
Naročajte
Berite
„Goriško Stražo“.

Mestne novice

Redka obletnica.

Te dni obhaja v Gorici zdravnik dr. Emil Gresič petdesetletnico svojega zdravniškega delovanja. Leta 1869. je vstopil kot praktikant v lekarno, leta 1876. je postal magister lekarništva, 1883 je bil povišan v doktorja zdravništva. Dr. Gresič je po celi deželi znana osebnost ki se je po svoji dobroti priljubil posebno slovenskemu kmetiskemu ljudstvu.

Kljub visoki starosti je še cil in gibek in svež. Častitamo!

Šli so v fašistovski sindikat.

Goriški trgovci so prestopili v fašistovsko strokovno organizacijo, katero vodi gospod Lessi. To je tista Gorica, o kateri trdi pisatelj Gobetti, da je po nagonu protifašistovska.

Društvo Skalnica slovenskih delavk bo imelo svoj shod v nedeljo dne 30. t. m. ob treh in pol popoldne v Slovenskem sirotišču.

Najdražja dota za otroke.

«Kdor svoj materni jezik zavrže ter ga pozabi in zapusti, je zmedenemu pijancu podoben, ki zlato v prah potepta in ne ve, koliko škodo si dela. Slovenski starši, ki svojih otrok ne naučijo slovenskega jezika, so nehvaležni hišniki, ki svojim otrokom zapravijo drago domačo reč, slovenski jezik, ki so jim ga njihovi dedi izročili. Podobni so taki očeti in matere slabim gospodarjem, ki svojo očetno gospodarstvo prodajo, drugo pohištvo kupujejo, poslednjič pa vešidel najdejo berasko palico. Kar je oče dobrega od svojih starih prejel, mora svojemu sinu zapustiti, in kar se je mati od matere dobrega naučila, bo tudi svoji hčeri zapustila. Materni jezik je najdražja dota, ki smo jo od svojih starih dobili.»

(Škof Slomšek v «Drobtinicah, 1849.)

Izseljeniško vprašanje

Na naše uredništvo je došlo več vprašanj, kaj je z izseljevanjem v Združene države v Ameriki in na Japonsko. Obrnili smo se na poslanca Ščeka, ki je poizvedoval pri pristojnem oblastvu in nam poslal nastopni odgovor:

Selitev na Japonsko.

«Po potresni nesreči, ki je zadela japonsko državo, se je rodila v ljudstvu misel na selitev na Japonsko. Ljudje so računali: na stotisoče hiš je porušenih, torej bo neprimerno več zidanja kakor v starih in novih deželah Italije, koder je gla vojska. Tam bo tudi za nas kaj kruha. Kdor je tako mislil, je pozabil marsikaj vpostevati. Res je, da je na Japonskem dela za deset let. Res pa je tudi, da se nahaja tudi Japonska v denarnih stiskah. Zato delajo lesene kolibe. In tudi tedaj, ko bo država napravila načrt za obnovo porušeni dežel, ne pozabimo na ta dva činitelja: prvič je Japonska silno daleč. Poldrugi mesec voznje. Kdo bo nosil stroške za potnino? Drugič pa se zavedajmo, da naše ljudstvo ne more konkurirati z japonskim, ki je se bolj varjeno in ima se manj potreb kakor italijansko: dve pesti riza, to je dnevna hrana japonskega težaka. Mogoče se bo do ustanovila velika podjetja v Evropi z namenom, da se vzdignejo s kapitalom in delavci na Japonsko. toda za enkrat o tem še ni govora. Počakajmo!»

V Združene države.

«Nekaj tisoč Slovencev je lani in letos napisalo prošnjo za izselitev v Združene države, pa le malo je bilo izvoljenih. Tistim, ki jim je rimski komisariat dovolil potovanje, so že odšli. Do 1. julija 1924. je vsako potovanje izven kvote izključeno.»

Kaj bo z našimi prošnjami?

«Tisti, ki so vložili prošnjo, a jim oblastvo ni dalo dovoljenja, so v skrbeh in se poprašujejo: Kaj pa bo z mojo prošnjo? Ali je še veljavna? Ali naj na-

pišem drugo? O tem vprašanju sem govoril danes z nadzornikom izseljeniškega državnega urada v Trstu. Dejal mi je: «Prošnje naj le ležijo pri nas. Rimski komisariat nam bo poslal v kratkem navodila. Mogoče bo treba prošnje obnoviti, mogoče ne. Nadalje je važno vprašanje, koliko izseljenikov bo Amerika določila za leto 1923. Lani je dovolila, da se sme v Ameriko vseliti 43.000 Italijanov; nekateri so mnenja, da bo Amerika to stevilo povečala, drugi pa

mislijo, da ga bo skrcila. Na vsak način pa dobimo v prvih tednih januarja natančna navodila v februarju bomo razglasili, kaj in kako. — Naši rojaki naj torej potrpijo».

Virgilij Šček.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Podgorje. P. J. Vašo pismo je brez podatkov. Vložite nemudoma prošnjo pri županstvu. Če jo oddaste 31. dec. na pošti, je še veljavna. Zakaj se niste prej oglasili.

Kaj je novega na deželi

PEVMA.

Ker je prišlo že v navado, da se po vseh okoliških vaseh vrše več ali manj drzne tatvine, zato ni smela izostati tudi naša vas. Pred par dnevi so neznani zlikovci v temni noči udrli v kokošnjak gostilničarja g. Rudolfa Fiegla in mu odnesli okrog 30 kosov razne perutnine. Piške so dobre, zato pazite nanje.

TOLMIN.

V ponedeljek popoldne se je vsrila v tukajšnjem otroškem vrtcu «Leghe Nazionale» božičnica, katero je med drugimi posetil tudi goriški podprefekt kom. Nicolotti. Otroci so peli in deklamirali razne laške pesmi. Po božičnici so bili razni dostojanstveniki povabljeni na županstvo, kjer so bili nekoliko pogosteni. Na pozdravni nagovor g. župana je odgovoril g. podprefekt in poudarjal, da ga veseli zaupanje, ki ga kažejo tujerodci do vlade. «Italija je prinesla v te pokrajine novega duha in novega življenja ter je izvršila s tem velevažno delo kulture in civilizacije,» je rekel. Nekatere naše poredneže so te trditve naravnost očarale. Pravijo, da jih bodo dali za blizajoče se tedne razmnožiti.

KOJSKO.

Pridnost in vestnost naših orožnikov je res nepopačljiva. Sedaj so našli v neki baraki raznega gradbenega materiala v vrednosti okrog 4000. lir. Ljudje se šali, ker menijo, da je prišla vestnost preporno.

SV. LUCIJA.

Davčni urad v Tolminu zasluži res popolno priznanje državnih oblastev. Z občudovanja vredno vno predpisuje in izterjuje različne davke. Ta vnema pa skoro povsem preneha, če je treba revnemu našemu prebivalstvu pomagati pri vojni odškodnini. Sklepanje konkordatov je prišlo v popolnoma polžev tir. Že mesece in mesece, baje že skoro leto dni ni bil sklenjen skoro nobeden konkordat več. V imenu ubogih in trpečih vojni oškodovancev prosimo merodajne činitelje, da naj kolikor mogoče pospešijo izplačilo vojne (odškodninske) Bogu, kar je božjega, kralju kar je kraljevega, toda tudi vojnemu oškodovancu, kar mu pritiče.

Iz VRABČ.

Že zopet moramo poročati tužno vest. V nedeljo dne 16. t. m. nas je zapustil naš dušni pastir častivredni g. Anton Gerbec. Solze v očeh vernikov so ob slovesu pričale ljubezen do njega, ki nam je postal nenadomestljiv.

Prišel je k nam iz daljnje Italije, iz internacije ter se je pri nas naporno, a zelo uspešno trudil v svojem poklicu.

Presrečni Devinci, kateri dobite tako blago dušo v svojo sredo! Da se gospod premesti, bo menda največ kriva nesrečna vojna, deloma pa tudi starokopitni duh brezverstva.

SOČA.

Dne 13. t. m. je zatisnilo oči Domevšek Josip iz Soče hšt. 33 občezenan pod imenom «stari Možinc». Bil je mož izredne nadarjenosti in pridnosti in je kot tak županoval skozi 18 let v tukajšnji občini. V bolezn, ki ga je silno mučila, je trikrat prejel sveto popotnico. Umrli je

popolnoma vdan v božjo voljo. K pogrebu je prihitelo veliko ljudstva in ves občinski svet z županom na čelu. Nagrobu se je v imenu vseh njegovih prijateljev poslovil od njega tukajšnji župni upravitelj.

Blaga duša, naj ti bo trajen spomin, preostalim pa iskreno sožalje.

VRTOVIN.

Na cesti med Selom in Vrtovinom je zadel avtomobil g. Matiusija iz Gorice ob težki voz, naložen z ogljem, katerega je vozil Andrej Kobal iz Podkrajja. Avtomobil je pri trčenju zajel tudi Kobala, ki je hodil ob vozu in mu prizadjal rane na nogi in ob očesih. V avtomobilu je sedel neki Makuz iz Gorice. Ta je vsled sunka odletel iz vozila in si pri padcu zlomil desno roko. Tudi voz in avtomobil sta občutno poškodovana.

KANAL.

Zadnje nedeljo je imel naš fasjo zborovanje. Sklenjeno je bilo med drugim, da mora biti rešitev vseh vprašanj, ki se tičejo tujerodcev (to smo seveda mi) ob državni meji, prepuščena posebni brigi fašistovske vlade, oziroma fašistovskega prefekta v Vidmu. Vremena zdaj se bodo nam zjasnila! — Finančno stanje fasje je sijajno. Slisale so se samo pritožbe, da nekateri niso zelo redni pri plačevanju mesečnih prispevkov.

IZ BREGINJA.

Dne 3. decembra smo imeli pri nas vesel dan, dobili smo novega g. župnika Ivana Štolfo iz Devina, katerega smo že več časa željno pričakovali. Odkar nas je zapustil g. Karel Reja, smo bili kakor v puščavi. Akoravno smo imeli v nedeljah skozi ves čas zgodnjo sv. mašo in tudi popoldne blagoslov, vendar je bilo med tednom vse nekako mrtvo. Sedaj pa je zopet vse oživilo in na vsakem obrazu se vidi zadovoljstvo. Samo na sebi je torej razumljivo, da smo gosпода župnika z navdušenjem sprejeli, za kar se nam je presrečno zahvalil, potem smo šli skozi slavo v lepo okrašeno cerkev. Na dan sv. Nikolaja smo imeli pri nas praznik, ker je naš cerkveni patron in obenem smo imeli tudi skupno spoved. Pridigoval nam je sam g. župnik in nas učil, kako moramo ljubiti Boga in svojega bližnjega.

Obenem se iskreno zahvaljujemo g. vikariju Francu Andreščeku v Sedlu, kateri je skozi 11 mesecev nemorno oskrboval našo župnijo. Posebno je skrbel za naše otroke, jih lepo podučeval v krščanskem nauku in lepem obnašanju.

Vaščani

Napadi na duhovnike.

Tednik «La Vita del Popolo» poroča, da je bil v bližini mesta Arezza napaden neki duhovnik po imenu Cortellini. V nočnih urah so vdrl v župnišče in se polastili duhovnika. Kljub prošnjam in joku skoro osemdesetletne matere, ki je dobila od napadalcev močno zausnico, so vlekli nesrečnega duhovnika iz farovža in peš je moral v 10 km oddaljeni Castiglian Filocchi. Med potjo so ga v temi pretepali, breali in klofotali, da je padal ponovno na tla. Preden so dospeli v mesto, so mu nekoliko očedili obleko, mu postavili samokres na prsi in ga prisilili k obljubi, da bo molčal o pretepanju in izjavil, da so ravnali z njim prijazno. Duhovnik je držal obljubo, toda drugi dan je obležal v postelji, črn po vsem životu in stvar je prišla na dan.

Pismo na Mussolinija.

Škof iz Arezza je poslal naravnost na Mussolinija protestno pismo, v katerem med drugim pravi: «Ekscelenca! Ni prvič in tudi ne drugič, da mučijo na sramoten način nekatere iz med mojih duhovnikov. Mnogo jih je, ki žive tudi danes še pod grožnjami. Nevredno je močne vlade, da uživajo morilci nekažnivost, in to me navdaja s skrbjo za bodočnost. Zato se obračam naravnost na Vašo Ekscelenco in Vas prosim pravice, in sicer pravice za vse!»

Naj razumejo že enkrat vsi, da ni dovoljeno skrivati v svetem imenu Italije pod nobeno srajco lastne sramote!

Z vdanim pozdravom: Emanuel Mignone, Škof iz Arezza.

Pozdrav iz Amerike!

Vesele božine praznike, in srečno novo leto voščimo, dekletom, mladencem, ženam, vsem sorodnikom, prijateljem in naši domovini iz južne Amerike.

Pizzul Ivan, Gorica; Silič August, Gorica; Kodelja Tomaž, Deskle; Kodelja Franc, Deskle; Kodelja Jožef, Deskle; Kumar Anton, Deskle; Podbršek Alojzij, Deskle; Gorjanc Jožef, Deskle; Gorjanc Štefanja, Ložice; Gabrijeleč Alojzija, Ložice; Marusič Franc, Opatje selo; Marisič Albert, Opatje selo; Gorjan Aleksander, Opatje selo; Leban Josipina, Črniče; Franc Slamič, Črniče; Kralj Alojzij, Gorjansko; Lozej Josip, Gorjansko; Lozej Ludvik, Gorjansko; Širok Anton, Grgar; Širok Franc, Grgar; Ušaj Anton, Šempas; Vodopivec Andrej, Dornberg; Lisjak Viktor, Dornberg; Anton Merlić, Anton Čerovac, Ivan Černeka, Jakob Draščić, Karel Merlić, iz Svetega Martina v Istri; Mihael Tomić, Dalmacija; Matej Ledinić, Oslavje.

PROSVETNA ZVEZA.

Zatolmin. Sl. izobr. društvo bo imelo dne 29. t. m. svoj redni letni občni zbor. Vršil se bo po sledečem redu: 1.) Pozdrav predsednika. 2.) Poročilo tajnika. 3.) Poročilo blagajnika. 4.) Pregled pravil. 5.) Volitev novega odbora. 6.) Slučajnosti.

K obilni udeležbi so vabljeni vsi člani društva. Odbor.

Goriška pratika je došla.

Zatorej na delo za naš list!

Kdor plača naročnino za celo leto naprej,

dobi pratiko zastonj.

GOSPODARSTVO

Novo občinsko gospodarstvo

Davek na živino.

(Tassa sul bestiame.)

Ta davek je bil uveden istočasno z družinskim davkom potom člena 8. zakona z dne 26. jul. 1868 št. 4513. Deželni upravni odbor mora tudi za ta davek izdati splošno izvršilno naredbi.

Glede tega davka

je važen člen 5. kr. odloka-zakona z dne 23. okt. 1922, št. 1388, ki določuje, da ne sme ta davek presegati **ene-ga odstotka srednje vrednosti živine**. Srednjo vrednost živine določi deželni upravni odbor v sporazumu s trgovsko zbornico, deželnim živino-zdravnikom ter ravnateljem deželne kmetijske šole.

Izvezeta je od tega davka

sesajoča mlada živina ter živina od katere se plačuje naslednji posebni davek.

Davek na živino za vožnjo, ježo in nošo.

(Tassa sulle bestie da tiro, da sella e da soma.)

Imenovani davek je bil uveden že po starem občinskem in deželnem zakonu od 1848. leta. Člen 193. novega obč. in dež. zakona je ta davek ohranil.

Obdači se živina z ozirom na delo, ki ga vrši. Zato so oproščena davka teleta in žrebata, dokler se ne uporabi kot vprežna ali pa živina za ježo in nošo.

Obdačljiva je tudi živina, ki se nahaja le malo časa v občini. Vendar se ne obdači živina, ki je manj ko 3 mesece v občini.

Od iste živine

se mora davek plačati, če se nahaja v prizadeti občini več kakor 3 mesece.

Radi pregleda

se mora živina prijaviti v občinskem uradu v roku, ki ga določuje izvršilni red. Pravilnost prijav ugotovi občinska komisija.

Višina obdačljivosti

je ista kakor pri prejšnjem davku.

Davek na stavbinske parcele.

(Tassa sulle aree fabbricabili.)

Vlada lahko pooblasti v smislu zakona z dne 8. julija 1904 št. 320 občine, da smejo uvesti občinski davek na stavbinske parcele. Najvišja tarifa tega davka je 1 odstotek vrednosti stavbenega prostora. Vlada pa ta odstotek lahko zviša do 3 odstotkov.

Vendar se mora od teh treh odstotkov odbiti zemljiška renta, ker je že zapopadana v državnem stavbinskem davku. Zemljiška renta se zaračuna po 1 liru od kvadratnega metra.

Občine, ki hočejo

uvesti ta davek, morajo izdati prejemnični stavbinski red.

Popravek

Radi jasnosti opozarjamo: najmanj 100 lir se mora plačati od vsakega javnega napisa v tujem jeziku in ne od vsakega javnega napisa, kakor bi se lahko napačno tolmačil tozadevni odstavek pri «davku na fotografije in napise».

Dodatek.

Pri družinskem davku smo pozabili navesti najvišjo tarifo obdačljivosti. Odlok-zakon od 7. aprila 1921 št. 374. določuje, da je najvišja tarifa družinskega davka 7 odstotkov od čistega družinskega premoženja. Razume se, da morajo občine uvesti postopnost od najmanjšega obdačljivega premoženja do najvišjega, 5000 —

6000 lir morajo biti kot eksistenčni minimum neobdačljive. Od 6000 lir dalje n. pr. 1.50 odstotka, od 10.000 dalje 2.50 odstotkov, od 15.000 lir dalje 3.60, od 20.000 lir 4.70 odstot. itd.

Naši fantje vojaki!

Slovenski fantje iz Turina pri 1. stotniji (Sussistenza) voščimo vsem znancem in prijateljem vesele božične praznike in srečno novo leto. Želimo, da bi kaj kmalu sedeli pri domačem ognjišču.

Venceslav Primožič, Gorica; Ivan Lenček, Postojna; Franc Krapež, Dol. Otlica; Pavel Sancin, Trst; Ivan Bitežnik, Grgar; Rudolf Škrl, Tomaj; Rafael Ščukovec, Dornberg; Anton Reja, Kozana; Franc Reja, Kozana; Selinc Stefan, Čepovan; Perič Leopold, Devin; Kovačič Franc, Sežana; Sirk Jožef, Gradno; Kristjančič Albert, Višnjak; Birska Ludvik, Dornberg.

Turin, 15. dec. 1923.

DAROVI.

Za Slovensko sirotišče: P. n. g. Dr. Karel Podgornik, odvetnik v Gorici, 50 L.

V Avčah so nabrali in nam poslali z kvintalov krompirja in pol kvintala koruze.

Mesto običajnih voščil daruje velečisl. družina Fratnik pri Sv. Luciji 25 L. Posnemajte!

P. n. Ivan Kačič, ravnatelj Podružnice Ljubljanske Kreditne Banke v Gorici, 100 L kot božično darilo.

Mesto venca na krsto pok. g. Terezije Bajec daruje velečisl. družina Čuk 40 L.

Fantje in dekleta v Knežaku 120 L. dekliška Marijina družba v Knežaku 50 L. Katoliško tiskovno društvo v Gorici 700 solskih zvezkov.

C. duhovščina biljanskega dekanata 1 hl vina.

Bog stotero poplačaj! Slovenko sirotišče vošči vsem dobrotnikom vesele praznike in srečno novo leto!

ZAHVALA.

Povodom smrti moje ljubljene soproge mi je došlo iz kroga znancev in prijateljev toliko izrazov sožalja, da mi ni mogoče zahvaliti se vsakemu posebej. Zato izrekam tem potom vsem svoje prisrčno zahvalo.

Istotako se zahvaljujem svojim dobrim kolegom in kolegijam pri zvezi, ki so mi ob času bolezni in smrti soproge s toliko darežljivostjo stali na strani. Na dalje se zahvaljujem darovateljem vencev in vsem tistim, ki so spremljali drago pokojnico k večnemu počitku.

Konečno se zahvaljujem članom zveze nega načelstva, ki so me tolažili in storiili vse, kar je moglo lajšati bolečine.

Bog plačaj vsem!

Alojzij Bajec

zase in za svoje otroke

«Bogoljubovim» naročnikom naznanjamo, da naročnino za leto 1924 sprejema (za I. j.)

Knjigarna K. T. D.

v Gorici Montova hiša

Letna naročnina je L. 6

MED planinskih cvetic, trean, ima na prodaj Franc Breščak, čebelar v Povcu.

POSESTVO s mlinom, pri Avčah v ravnini, vse okrog hiše le na lera, rodavi! Natančneje poizveš pri Avgustu Kovačicu, Avčice, z. 103 I

Ali si že plačal naročnino

„Goriške Straže“ za 1924.?

Pošlji takoj 15 L. pa dobiš

„Goriško Pratiško“ zastonj.

Odvetnik

vit. Matej Primožič

je otvoril odvetniško pisarno

v Gorici - Stolni trg

Piazza del Duomo št. 2

Nov zobozdravnik

specialist za bolezni v ustih in na zobeh

M. U. dr. Lojz Kraigher

z nemškim zobozdravniškim izpitom sprejema v Gorici, na Travniku št. 20/I.

TEOD. HRIBAR (nasl.) - GORICA

Corso Verdi 32 (hiša Centr. Posoj.)

Velika zaloga češkega platna iz znane tovarne **Regenchart & Rymann**, vsakovrstno blago za poročence kakor tudi velika izbira moškega in ženskega sukna.

Blago solidno!

Cene zmerne!

Najvišje cene plačam

za kožo: lisic, kun, podlasic, zajcev, mačk, veveric, jazbecov i. t. d., i. t. d.

Sprejemam poštno pošiljkatve!

Walter Windspach
GORICA - VIA CARDUCCI 31. 10

Kmetovalci!

Kdor želi TOMAŽEVO ŽLINDRO, kalijevo sol ali druga umetna gnojila, naj jih naroči pri domači hranilnici ali zadrugi, v goriški okolici pa pri

Zadružni Zvezi v Gorici

Corso Giuseppe Verdi 37, I. nadstropje.

PODRUŽNICA

Ljubljanske kreditne banke v Gorici

Corso Verdi „Trgovski Dom“

Telefon št. 50.

Brzojavni naslov: Ljubljanska banka.

Delniška glavnica
in rezerve:

80 MILJONOV

CENTRALA:
LJUBLJANA

Reserva S H S
kron

64 MILIJONOV

PODRUŽNICE: Brežice, Kranj, Metkovič, Celje, Maribor, Novi Sad, Ptuj, Sarajevo, Split, Trst.

Obrestuje vloge na knjižice po 4½% Na daljšo odpoved vezane vloge po dogovoru.

Nakup in prodaja vsakovrstnega tujega denarja. Izvršuje vse v bančno stroko spadajoče posle najkulantneje.